

PROGRESUL

Abonamentul:

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foae socială-culturală. Apare în fiecare Sîmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 36.

Un răspuns.

Citind articolul d-lui Manciu, care mî-a plăcut mult și ca știl și ca cugetare, relativ la dorința exprimată în privința reformării, sau mai bine zis a simplificării cultului divin, grăbesc a complecta și totodată a discuta cele propuse de D-sa.

Aproape toți intelectualii poporului nostru au pierdut răbdarea de a asista la întreg serviciul sfintei liturghii, deși cu introducerea cîntărilor pe note, multe părți ale tipicului s'au scos din uz, eliminîndu-se bucăți, cari astăzi — mai cu seamă unde corul cîntă în toate Duminecele și sărbătorile pe note — *mineele* aproape nu se mai întrebuintează. Adevărat că serviciul liturghiei este lung. Dece ne-am perde însă răbdarea, cînd el se face numai odată pe săptămînă și numai în ziua destinată repausului? Cine se plictisește oare de această lungă durată a serviciului divin?

Tocmai aceia, cari nu merg la biserică decît din Paști în Crăciun!

Toți cărturarii pretind dela preot — și cu drept cuvînt — ca să ție *predici* ocazionale.

După rînduiala bisericească aceste predici se țin aproape de terminarea sfintei liturghii, decî după ce s'au cîntat cele mai înălțătoare cîntece religioase, la cari compozitorii mu-

zicali au un teren așa de vast și frumos pentru a-și arăta dexteritățile și capacitatea muzicală. — Intelectuali noștri vin la biserică, după citirea sfintei evanghelii, și iese înaintea ținerii predicii ocazionale; decî nici cuvîntul „Mîntuitorului“ — care se transmite prin citirea evangheliei — nici explicarea scopului sărbătoarei nu-l ascultă intelectualul nostru, și pretinde dela toți ca să se acomodeze gusturilor sale, de multeori exagerate!

Ce exemple dăm noi poporului, cînd noi ne perdem răbdarea, și plecăm dela biserică, înainte de a primi *binecuvîntarea spirituală*? Nu trebuie să luăm toate lucrurile numai din punct de vedere egoist, deoarece *religiunea nu lucrează asupra mulțimei decît prin formele sale exterioare*.

Ne place să mergem la teatru, la operă; stăm acolo 3-4 ore, fără ca să ne perdem răbdarea, deși uneori piesa la care ne ducem, am mai văzut-o. Ba, dacă se dă o piesă mai multe zile de-arîndul, nu vom lipsi niciodată de a ne duce spre a o vedea, și nimeni dintre spectatori nu va zice că actorii sînt niște „*automați*“, cari repetă același lucru, nu odată pe săptămînă, ca preotul la biserică, ci în fiecare seară! Vasăzică, lucrurile lumești ne plac, cele divine — cari sînt mai sublimе — ne displac. Depinde de gust,

deoarece un concert religios, poate fi cu mult mai superior, chiar decît operele celor mai geniali compozitori de muzică lumească! Nu avem decît, cu rafinarea gustului nostru, să căutăm influența asupra acelora, cari pot pătrunde *spiritul mistic* al sfintei liturghii, și cari pot *armoniza* diferitele bucăți astfel, încît din opera nemuritoare a *sfintului Ioan* — supranumit *gură de aur* — să se facă o adevărată operă bisericească, ceiace ar întrece cu mult intrigile și părțile nudice ale multor opere, la cari căscăm gura cu atîta plăcere.

Păcat că prelații noștri nu caută a atrage atențiunea compozitorilor celebri asupra bogăției care există în muzica noastră bisericească, pe care ar exploata-o și ar face, întocmai ca la catolicii de rit apusean, adevărate concerte religioase, la cari asistînd și intelectualii noștri, nu numai că nu s'ar plictisi, dar ar da năvală spre a le asculta dela început până la sfîrșit. Dovadă decî că nu serviciul divin este cauza, ci noi cari nu-l înțelegem și nu-l înfrumșetăm.

Ne pretindem conservatori ai datinelor și tradițiilor înaintașilor noștri, și cerem să abandonăm tocmai ceiace religiunea creștină a primit dela Romani, adevă *cultul*, decî să ajungem în pozițiunea bisericilor evanghelice și reformate! Dece? Întrucît ne supără ce-

Foiță originală.

Bocetele românești

de Dr. Iosif Popovici.

(Sfîrșit).

Porunca afurisită sosește din nou în formă de carte domnească și trezește suspinul în inima fetei orfane. Ea nu crede că mă-sa e moartă, căci e prea frumoasă și ea numai doarme lin și nșor, și dacă somnul nu ar fi așa de îndelungat, atunci ea nu și-ar face gînduri rele, dar porunca îi vine din nou în conștiință și ea n'ar lăsa ascultare să se facă:

Scoală-te mamucă, scoală,
Că ț-a fi destul de-asară,
Și te uită pe feriastă,
Că-ți vine carte domnească
Dela noi să te porniască,
Să te ducă 'n ceia lume,
Unde-î satul fără nume,
Și cărarea fără urme,
Pe unde nu umblă nime.

Marian p. 516.

Se uită la cadavru și-și aduce aminte, ce frumos a dezmerdat maicuța-sa corpul fratelui ei

cu părțile lui atît în baie cît și 'n bocete, și începe și ea să le ude cu lacrimile ei:

Cum a pus mîinile cruce,
Văd cu ochii cum se duce!
Dragele mele picioruțe,
Cum s'ar face flori albuțe,
Și n'or mai face urmuțe,
Din minuțe viorele,
Din cosițe micșunele,
Din guriță tîmiiță,
Pomișori din ochișori
Lutișor din trupușor.

Marian p. 513.

Florile aceste însă sînt toate triste, ele n'au culoare și n'au miros de viață, ele au fost sămănate de moarte, și vegetarea lor durează tot atîta vreme ca și imaginea psihică care le îngăduie să resară.

Toți copii 's cu mîmucă,
Numai noi fără milucă.
Iubita noastră miluță,
Draga noastră mîmucuță!

Marian p. 517.

Și durerea aceasta nu negrește numai sufletul bieților copii orfani, căci toată casa și curtea cu tot ce e în ea să sufere deopotrivă lipsa stăpînei

Ieși, mamucă, pînă 'n prag
De vezi vitele cum rag,
Și rag vitele în ocol
De al Dumitale dor,
Și zbeară oițele,
Că mai mult nu te-or vedea,
Că de aici cum te-î porni,
Înapoi nu-î mai veni.

Marian p. 519.

Mîmuca n'a grijit numai de bieții copii, ci și de vitele și oițele ei flămînde, cari alergau la troaca ei plină; ea a fost mamă și stăpînă tuturor, și lipsa ei trebuie s'o simțiască toți.

Poezia armină încă sacrifică versuri triste acestei perderi:

Și noi va s'crepăm piste loc
Cu ochii mplini di lăcrani
Și cu capitele pi chieptu
Că nă fuzi vrerea și mitirful. (=refugiul)

Papahagi p. 990.

Trece toată noaptea, se revarsă zorile și se apropie vremea sfintului Soare, și mama doarme dusă de aseară.

Draga noastră mîmucuță!
Zori de ziuă se revarsă

remoniile, de cari nici intelectualii noștri, nu cred că s'ar dispenza vreodată?

Să căutăm să ne liniștim nervii, cari nu mai pot auzi aceleași cîntece repetîndu-se, și să medităm că biserica noastră — tocmai ca să nu ne perdem răbdarea — a introdus în muzica ei cele 8 glasuri, cari se schimbă în fiecare săptămînă; decî aceiași melodie se repetă abia după 8 săptămîni. În privința aceasta sîntem superiori catolicilor apusenî, la cari toate cîntecele se cîntă pe aceeași melodie. Nu avem decît să căutăm a utiliza bogăția pe care o avem, și sînt sigur că vom face și pe alte confesiuni — chiar pe reformați — să primiască din melodiile noastre, cari sînt într'adevăr sublime.

Să lăsăm lucrurile neschimbate, după cum le-am moștenit, și să căutăm să nu slăbim temelile pe cari este așezată biserica noastră, care ne-a păstrat nealterată ființa noastră etnică.

Avem altele de schimbat. Să nu căutăm a dărîma ceiace este încă solid. Nu zic, ar fi bine să îndreptăm multe, spre a întări atracția la biserică, dar schimbări radicale nu ne este permis a face pentru a nu ne alege azi-mine cu regrete....

(București)

Ilie Bogdanu

Să mai rărim datinile păgubitoare.

Între multele datini ce le-am moștenit dela moși-strămoșii noștri, unele sînt pentru timpul de astăzi prea costisitoare. Ne cheltuim munca și averea fără niciun scop și fără ca se ne dăm seama că la urmă unde vom ajunge.

Deocamdată să vorbim de obiceiul pomenilor la înmormîntări. Strămoșii noștri nu numai la înmormîntări făceau pomeni mari, cînd junghiau boi, vaci, zeci de oi, dîndu-le rudelor și sătenilor să le mănince, ci și înainte de moarte își dediau de pomană vaci și oi vii, și mese întinse, încărcate cu detoate, îmbrăcăminte etc. ca astfel în ceialaltă lume să aibă din belșug și să nu le mai lipsiască nimic. Așa era pe atunci și tot așa e în mare parte încă și astăzi această credință deșartă că în ceialaltă lume are trebuință omul de mese întinse și încărcate cu detoate.

Și Dumnia-ta șezi în casă.
Da ian ieși pîn' afară,
Pe cînd a fi se resară
Sfîntul Soare luminos
Dinspre răsărit din jos,
Să vezi cît îi de frumos.

Marian p. 517.

Nici această rugă nu-î ascultată. Poate privirea Soarelui asupra ei i-ar fi luminat întunerecul din suflet, căci el ajută regulat viața și o scapă de moarte.

Toate probele sufletești au ramas fără efect, mai recurge biata fată, înțeleg tipul poet al fetelor, la ultimele probe materiale, cînd a văzut că cele ideale n'au influențat mama moartă, care a fost stăpînită de dragostea băteilor ei și care și-ar fi dat viața pentru feții ei. Dragostea de mamă e mai slabă decît dragostea amantilor, sau a fraților, cari își duc pe vînt amantele lor și după moarte, amintesc în acest caz numai balada Lenore a lui Bürger și Voichița din Bănat ca pilde ilustrante.

Mămucută, draga noastră,
Draga noastră, scumpa noastră!
Mult în lume ai muncit
Puțințel ți-s'a venit,

În ceialaltă lume are omul trebuință numai de virtuți încoronate cu nume bun și nimic mai mult.

Dintre mii și mii de cazuri vin a arăta unul concret, care săptămîna trecută s'a întîmplat: Maideunăzi întîlnesc un sătean cunoscut dintr'o comună vecină. Între altele îmi spune că acum cinci săptămîni i-a murit unicul fiu în vrîstă de douăzeci de ani, și că pentru înmormîntarea lui a luat dela bancă împrumut douăzeci și cinci de coroane și acum venise să mai ia încă cinci de coroane pentru a doua pomană. Lacrimile îi curgeau șiroace în jos pe obraji; durerea lui mărginită îl făcea necapabil de a se mai gîndi și la amarul ce-l va îndura pînă va putea respăși datoria făcută cu pomană, un obicei, care vrînd nevrînd îl silește să se bage în datorii, și cari la urmă îl pot lăsa la bătrînețe cerșitor pe drumuri.

Eată zicala că un rău arareori vine singur, se adeverește aici prin faptul că după pierderea fiului, o să rămînă, sărmanul, și cerșitor pe drumuri.

Cît de bine ar fi, dacă ne-am lăsa de această datină; să nu ne risipim averea și să înbogățim străinii. De vom face un bilanț asupra tuturor datoriilor noastre, vom afla că cele mai multe sînt făcute pentru pomeni, și înbogățirea străinilor o sporește mult și datina aceasta.

Fruntașii comînelor, cei mai cu carte, începînd ei a nu face pomană, îndată ar fi imitați și de sărăcime.

Pierderea celui înmormîntat e deajuns, pentruce dela groapă să te mai întorci acasă și cu un sat întreg de oameni, cari după tot necazul îți mai buimăcesc și capul. Să ne uităm la străini, cît de frumos își petrec ei mortul la groapă și de acolo fieștecare se duce în trebile sale.

Românii de pela orașe, luîndu-se după străini, nu fac pomană la înmormîntări. Eu unul, în curs de treizeci de ani am avut șase înmormîntări, și la nici una n'am făcut pomană. Pînă acumă dintre cei înmormîntați n'a venit niciunul să se vaite de foame sau de golătate, și tot așa cred că nici la alții nu va mai veni vreodată....

Românii de pela orașe, însă imitînd tot pe străini, fac lux la înmormîntări, care e și mai costisitor decît datina pomenilor. Așa e omul, lapadă un rău și ia altul și mai rău.

Num' un stînjăn de pămînt;
Și mult în lume ai lucrat,
Și puțințel ți-ai luat,
Numai trei scînduri de brad!

Marian p. 516.

Vasezică să mai aștepți și să nu mai te duci, căci aceasta nu ți-e plata pentru munca și truda ce ai îndurat și răbdat. Dar dacă totuși nu te rabdă inima să stai, atunci

Să vii, măicuță, să vii,
Să mai vezi pe ai tăi fii,
Cînd or fi grîtele 'n floare,
Cînd or fi griele 'n clăi
Să vii, măicuță, la noi!

Marian p. 522.

Mai puțin se cîntă fetele după tată decît după mamă. După tată avem următoarele bocete: Nrii VI—XI pag. 502—511 la Marian, Nr. 39 p. 159 la Pop Reteganul și Nr. XV p. 972/3 la Papahagi, la olaltă 8 bocete. Tata e mai mult temut decît iubit; vorba lui e grea și nu îngăduie resunet, pînă cînd biata mamă e de multeori ținută după capriciile fetelor ei.

Dragul meu tătucule,
Te cunoaștem pe sprincene,

Precum nu are mortul lipsă de pomană, tot așa nu are lipsă nici de lux. Calea spre virtuți nu o poate pregăti nici pomenele nici luxul, ci numai el singur în viață își poate pregăti această cale de care tot omul ar avea trebuință.

Luxul prestatot, fie el de orce natură, e numai o josnică fudulie, ce în mare parte înclină spre immoralitate; e un beteșug otrăvicios, care nicicînd nu va putea avea loc în cadrul culturii adevărate. Acest curent infectiv pretutindenea răpește multă muncă și sudoare omenească, nimicînd pe mulți cu desevîrșire.

La noi industria și comerțul încă nu sînt dezvoltate, ca la alte popoare, ca astfel banul din punga noastră să meargă earăș în punga alor ai noștri, ci orce lucru de lux îl luăm dela străini. În chipul acesta micșorăm mereu vistieria națională. Ca să susținem averea națională, sîntem datorî a da banul, întrucît se poate, numai la ai noștri. De exemplu și cununile ce se trimit la înmormîntări se pot ușor înlocui prin condoleanțe verbale și în scris, ear banii pentru cununii să-î destinăm pentru scopuri d'ale noastre. Mortul n'are trebuință de cununa, ce se face numai pentru ochii lumii, ci de cununii neperitoare pe cari singur în viață și-le poate câștiga. Numai acestea pot în podobi și înfrumșeța mormîntul....

Dacă am astringe laolaltă sumele ce se spesează anual pre cununii dela toți Românii, am ajunge în cîțiva ani la un capital frumușel de care am avea lipsă.

Petru Manciuc.

Economie.

Starea sămănturilor în Ungaria.

Din raportul ministrului ungar de agricultură asupra stării sămănturilor pînă la 1 Mai n. vedem, că starea sămănturilor pestetot nu e îndesultitoare, și la caz de timpul nu se va schimba încurînd spre bine, recolta din anul acesta abia va fi superioară unei recolte mijlocii. Sămănturile de toamnă au suferit mult din cauza timpului anormal; cele de primăvară au răsărit bine, situația lor e mai favorabilă. Grînele de toamnă au pestetot lipsă și de ploaie, deoarece în partea lor covîrșitoare sînt mici și rari. În unele ținuturi agricultorii au întors sămănturile de griu și au sămănat în locul lor cucuruz.

Lucrul de primăvară la cîmp continuă cu zor în întreaga țară. Agricultorii sămănă cucuruz, sădesc cartofi, în unele ținuturi au ieșit la săpatul de stecle și de vii. Lucrul din grădini a înaintat.

Că ne lași cu mare jele;
Te cunoaștem p'ochișori,
Că ne lași cu mare dor.
Că copii fără tată
Nu încap în lumea largă,
Și băeții fără mamă
Nu's luați nici într'o samă,
Copii fără părinți
La toți oamenii 's urîți.

Pop Reteganul p. 159.

Și ntr'adevăr tata și-a lăsat copii în lumea largă, fără scut, și a adormit somnul de veci.

Tatucutul meu iubit!
Doamne mindru ai mai murit,
În aratul plugului,
În cîntarea cucului,
În verzitul livezilor
Și n'floritul pomilor.

Marian p. 505.

Togmai atunci și-a găsit vremea să moară, cînd toată natura dă să-și înceapă viața, și cînd începe și lucrul, care le asigură viața. Lui însă nu-î pasă, el a terminat cu toate grijile și lasă tot în urma lui.

Plînge casă, plînge masă,
De tata sînteți remase!

Pășunile lasă de dorit din cauza lipsei de timp prielnic dezvoltării vegetației.

Cele mai slabe sămănături de grâu sînt în ținuturile din stînga Dunării și în cele din apropierea Tisei. În ținuturile dintre Mureș și Tisa grîul se dezvoltă foarte încet, din cauza timpului rece; insectele încă au pricinuit pagube simțitoare. Cele mai bune sămănături de grâu sînt în ținuturile din dreapta Dunării și în ținuturile ardelenice, deși urmările timpului rece se văd și aici. Sămănăturile de săcară sînt în general slabe, cele absolut tîrzi din Ardeal sînt rari și mici.

Ovăsul a răsărit bine, se prezintă pretutindeni bine; timpul rece îl împiedecă încitva în dezvoltare. Orzul se dezvoltă aproape pretutindeni favorabil. Rapița e slabă; în unele ținuturi a început a înflori pretutindeni favorabil. Rapița e slabă; în unele ținuturi a început a înflori deja. Cele mai bune sămănături de rapiță sînt în ținuturile din stînga Dunării.

Cinepa și inul au răsărit bine, se dezvoltă însă încet. Tutunul nu s'a sădit încă; cit ce va urma însă timp mai călduros, plantele vor fi sădite. Sfecele de zahăr și de nutreț se dezvoltă în condițiuni favorabile, cele timpurii din Ungaria centrală se sapă deja. Dezvoltarea plantelor artificiale de nutreț e în întregul țara satisfăcătoare.

Viile au iernat în general bine și sînt deja dezgropate.

Pomi au înmugurit și înflorit; ingenere e floare multă. Curățirea de omizi a pomilor nu s'a făcut pretutindeni cu destulă îngrijire.

(ECONOMIA).

Convocare.

În sensul §. 154 al legii comerciale, și conform Prospectului dedatut 25 Ianuar 1908, d-nii subscribenții la proiectata societate pe acții „Tipografia PROGRESUL” sînt rugați a se înfățișa la **30. Mai 1908** (nou) la 3 ore d. m. în localul Casinei române din Oravița montană la

adunarea gen. constituantă.

Ordinea de zi:

1. Constituirea biroului și alegerea a 2 bărbați de încredere pentru event. scrutiniu și autentificarea protocolului.
2. Constatarea întrucît întreprinderea prin subscribțiile plătitelor efectuate este asigurată.
3. Constituirea societății sau recederea dela proiect.
4. Stabilirea statutelor.
5. Cumpărarea tipografiei „Progresul”.
6. Alegerea direcțiunii și inspecțiunii cel mult pe 3 ani, și darea absolutului pe seama fondatorilor.

Pentru fondatori:

„Oraviciiana” societate pe acții.

CRONICA.

La adunarea generală a Reuniunii rom. de cîntări și muzică din localitate, ținută la 17. c. a fost reales președinte:

Plîngeți uși, plîngeți ferești,
Plîngeți tuspătru părești,
Că de astăzi reminești.

Marian p. 507.

Toată împrejurimea e plină de resunetul plînsului, și cînd biata fată vede, că și aici nu poate trezi și învia mortul, atunci auzind și ea din bătrîni, că sînt două drumuri pe unde poate merge mortul — da sfaturi văzînd că calea tatălui ei nu se poate înturna; cel puțin, dacă o face s'o facă bine și să n'o greșiască.

Bine-ai face Dumnia-ta
Sama dacă mi-î lua.

Că sînt două drumurile,
Și cam greu de ales din ele:

Unul mi-î bătut cu spină
Care duce la străini,
Altul mi-î bătut cu flori,
Care duce la surori
Și la scumpii frațiori.

Marian p. 502.

Cred în cazul acesta, că va fi aleasă calea cu flori și nu cea cu spină, și din acest motiv fata-î da o misiune, ș'aname:

Dr. Mihai Gropșanu, v. president:
Rudolf Cucu, secretar: Nicolae
Andrei, casier: Francisc Tismonar,
arhivar: Al. Purgariu; membri în comitet:
Ilie Trăilă, Dr. Ludovic Méheș,
Dr. Petru Corneanu, Dr. Ion Nedelcu,
Dr. Liviu Cigăreanu, fisc:
Dr. Gheorghe Anca.

Comitetul Societății de înfrumșetare în ședința sa din 20. c. a hotărît a îmbunătăți luminația orașului și a griji de stropirea cu apă a ulișii principale. Însfîșit a luat măsuri pentru acvirarea de membri. Nădăjduim că toți cetățenii vor grăbi a se înscrie de membri ai acestei societăți cu țeluri atît de frumoase.

Sperăm că toți subscribenții de acții la Societatea pe acții „PROGRESUL” vor participa la adunarea de constituire. A se vedea mai sus convocătorul.

Lună a fost înmormîntată în Maidan tînăra notăreasă Elza Neagul, lăsîndu-și în adîncă jale bărbatul și trei copii minori.

Pentru maiialul de mîne, ce se va ține în admirabilul loc de excursie „Lișava”, societatea Sîrbilor din localitate a făcut cele mai întinse pragătiri.

Tot mîne, Duminecă, arangează și comitetul parohial din *Iladia* un maiial al tinerimii școlare, împreună cu o petrecere populară, în „Pădurea Societății”.

La *Mercina* a reposat tînărul preot Aurel Popovici, un tată de familie model, și un bun povățuitor al sătenilor săi dornici de lumină.

„Oraviczaer Wochenblatt” încă a apreciat după vrednicie debutul Italianilor dela Societatea de operă de sub direcția E. Massini, care a lăsat aici în Oravița cele mai bune impresii.

Părintele Iosif Peteanu, preot gr. cat. și logofăt al spăilicului din Cărnecea, refuzîndu-ne foaea, ne scrie pe o cartă poștală: „La cas cînd pre lângă toate acestea o vom primi și în viitor, nu ne vom lua nici atîta osteneală ca se-o trimitem înapoi, ci necetită o vom arunca în lumină (foc)”. — *Dece?* Eată o simplă întrebare, la care prorocim, că nu va răspunde nimic...

Vom păstra această scrisoare ca o ilustrație a greutăților, cu cari are să se lupte biata presa noastră românească.

Maestatea Sa Regele României, într'o excursie pe Dunăre, atîngînd la 2/15. Mai c. frumosul oraș *Turnu Severin*, ce era splendid pavoazat, văzînd atîta lume la debarcader, a coborît împreună cu prințul Carol din yachtul regal, și, după ce a fost salutat din partea primarului Sabîn Popescu, M. Sa îndreptîndu-se spre chei, după ce

Dacă-mî faci această cale,
Și-î întîlni pe mămuța,
Știu bine că te-a 'ntreba
Văzutu-m'ai tu ori ba?
Și dacă mi-te-a 'ntreba,
Să spuî mămuții așa:
„M'ai văzut pe pris' afară,
Cameșa neagră cerneală;
Cameșa păcurărită
Cu inima arsă friptă”.

Marian p. 504.

Motivul de sus l-am mai întîlnit odată, pus în gura unei fete cîntată de surorile ei orfane.

Că-și va face această slujbă tata dus, nu e de dubitat, cuatît mai mult, cucît chiar el va umbla să-și caute soția și desigur se vor întreba despre cele deacasă.

În fine termin bocetele despre tată, fiindcă complexul lor nu ne prezintă calități, din cari s'ar putea dovedi un sentimentalism puternic, cu baze psihologice, cu aceiași probă a încercării materiale, care posibil să fie tradusă din tipiconul general, specializat pentru bocirea mamei, etc.

Drăguțul nostru tătucă,
Cît ai trăit ai lucrat
Pentru trei scînduri de brad;

trece în revistă ofițerii superiori ai garnizoanei, se întreține cu directorul „Liceului Traian” Dr. Dimitrie Horvat, trecînd în revistă și companiile de dorobanți compuse din elevii liceului. La pavilion generalul Năsturel face prezentarea ofițerilor și P. S. Sa episcopul de Râmnic prezintă clerul. Însfîșit primarul orașului prezintă M. Sale o petiție a cetățenilor în scopul construirii la Turnu-Severin a unui pod peste Dunare.

Apponyi ministrul cultelor a esmis pe Dr. Iosif Siegescu de comisar ministerial la Gherla în cauza profesorului Domide etc.

Profesorul de muzică I. Mureșanu a fost întărit la catedra sa dela liceul din *Blaj*.

Publicistul Iosif Sceopul dela 1. Mai c. și-a părăsit postul de primredactor la „Lupta”.

Examenele de evalueațiune la preparandiile confesionale gr. or. se vor ține anul acesta în prezența dlui Dr. Siegescu, ca comisar ministerial, la 16. în Caransebeș, la 19. în Arad și la 24. în Sibiu etc.

La *Iasi* a apărut o nouă „revistă culturală și politică” cu titlul sugestiv „Frația românească” sub direcția însuflețitului Român democrat A. G. Cuza.

Numărul excursioniștilor români, cari participă la pelerinajul, ce se face din incidentul jubileului Ponteficului Roman Piu X. la Roma, s'a urcat la 100 de înși.

Ministrul a hotărît, că învățătoarele și după căsătorie pot rămănea la postul lor.

Profesorul Dr. Iosif Siegescu din *Budapesta* va pune cit de curînd sub tipar, pe lîngă un studiu al său, o gramatică și un dicționar latin-român până acum necunoscute.

La *Buciumeni* mare incendiu de păduri.

La *Caransebeș* murmur în urmarea împăciuirii fruntașilor români.

La *Gratz* cutremur de pămînt.

Turnul bisericii noui gr. cat. din *Baia-Mare* s'a prăbușit, strivînd viața mai multor muncitori.

57 Iaponezi vor vizita încurînd *Budapesta*.

H. Spärger din localitate a fost promovat doctor în științele juridice la universitatea din *Budapesta*.

La *Ocnadefer* grevă de muncitori ai Societății căilor ferate.

Tînărul nostru Simeon Moldovan din *Oravița* și-a patentat o invenție a sa, prin care se pot înlătura nenorocirile dela căile ferate.

Editor-proprietar: Gheorghe Jianu.

Redactor responsabil: Alexandru Purgariu.

Cît ai trăit ai muncit
Pentru trei coți de pămînt.

Soartea însă e foarte crudă la plată, și moartea îi lichidează momentan sumele fixate.

* * *

Am analizat pînă aici cînci motive: nevasta după bărbat, mama după fată, fata după mamă, și înfine fata după tată, fiindcă acestea formează cercul dragostei familiare, formînd persoanele cîntate baza biologică a familiei. Am relevat în bocetele respective momentele psihologice și am apreciat valoarea lor după merit. A zăbovi și asupra celorlalte motive amintite, n'am aflat cu cale, deoarece celelalte nu sînt decît repetări pleonastice ale motivelor cîntate. Să ilustriez, o soră după frate, dacă e mic, se identifică cu starea sufletească a mamei, dacă e însurat, se aliază cu nevasta lui. Cele mai bătrîne plîng morții ca mame, pot fi aceste persoane soacre, mătușe etc. Fiecare relevează valoarea adevărată a mortului, și după puțînță își leagă durerea de el.

Cu aceste observări termin ciclul bocetelor române, și-mi rămîne a mai vorbi despre cîntecle zorilor și bradului.

478 sz. 1908 végrehjtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fehértemplomi kir. törvényszéknek 1908. évi 5760 és 5759 polg. számú végzése következtében Dr. Malaiu Titusz ügyvéd által képviselt Muntyán Nisztor és Balmecz Martin javára Vranyczu Josef ellen 540 és 300 kor. s jár. erejéig 1908. évi április hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2047 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 1 tinó, 1 rugonyos kocsí, 1 üszó, 1 ól, 1 vastengelyű kocsí és házi butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szászabányai kir. járásbíró 1908. évi V. 276 és 277/3 számú végzése folytán 540 és 300 kor. tőkekövetelés és 540 kor. után 1908. évi márczius hó 23-tól és 300 kor. után 1908. évi márczius hó 26-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 209 kor. 78 fillérben bíróságilag megállapított költségek, valamint csatlakozást nyert: 1. Az „Oraviczai Kereskedelmi és Iparbank“-nak javára a szászabányai kir. járásbíró 1908. évi V. 728/1 907 számú végzése szerint 300 kor. tőke, ennek 1907. évi június hó 15-től járó 6% kamatai és eddig összesen 170 kor. 47 fillérben bíróságilag megállapított költség. 2. Bibel J. cég javára a szászabányai kir. járásbíró 1908. évi V. 232/1 1908 számú végzése szerint 375 kor. tőke, ennek 1906. évi július hó 26-tól járó 6% kamatai és eddig összesen 126 kor. 33 fillérben bíróságilag megállapított költség. 3. Gargulak és Berger cég javára a szászabányai kir. járásbíró 1908. évi V. 191/1 1908 számú végzése szerint 64 kor. tőke, ennek 1908. évi február hó 5-től járó 50% kamatai és eddig összesen 53 kor. 90 fillérben bíróságilag megállapított költségek erejéig Vranyczu az alperes lakásán leendő megtartására 1908. évi június hó 3-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándé-

kozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 197. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászabányán 1908. évi május hó 16-án.

Nádasky György,
kir. jár. végrehajtó.

1015 sz. 1908. vgrhjtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az oraviczabányai kir. járásbíró 1908. évi Sp. I. 154/3 számú végzése következtében Dr. Cigarean Liviu oraviczabányai ügyvéd által képviselt Zsura Akim és Bortea Kazimir komoristyei lakosok javára Dabics Joakim forotiki lakosok ellen 104 kor. 80 fill. s jár. erejéig 1908. évi február hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1342 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: tehének, kocsik, szobabutorok, kádák, fálínkafozúst stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az oraviczabányai kir. járásbíró 1908. évi V. 389/3 számú végzése folytán 104 kor. 80 fill. tőkekövetelés ennek 1908. évi január hó 30-ik napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 89 korona 14 fillérben bíróságilag már megállapított költségek erejéig Forotikon, az alperesek lakásán leendő megezközlésére 1908. évi június hó 5-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényzikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénz-

fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oraviczabányán, 1908. évi május hó 21-én.

Sztánkovits Miklós
kir. bir. végrehajtó.

Valea „Bányavölgy“

loc pentru vilegiatură și scaldă Kneipp
în Oravița (Banat)

e situată sub Marilla, în mijlocul unei
păduri întinse cu brădet.

Aer bogat în ozon, fără praf și apă excelentă de izvoare. Salon de muzică și de lectură, muzică în parc, locuri admirabile pentru excursii. Diferite cure de apă rece, cum și un bassin de înnotat de 70 m. de lung. Dușuri-Kneipp, massage și electrizări pentru îmbolnăvirii ale sistemului nervos, cum și pentru îmbolnăvirea vaselor inimii singelui, a organelor de mistuire și resuflare (astma), reumatism, boale femești, dureri de beșică și de răunchi etc.

Medic curant: Dr. Ludovic Méheș (român).
Pension complet (vipt, locuință și serviciu):
la zi, dela 4 coroane în sus.

Saisonul: dela 1. Mai până la 30. Septembrie.

Prospecte (și în limba română) se capătă la

Direcțiunea băilor „Bányavölgy“
în ORAVIȚA.

x-2

„ORAVICIANA“

SOCIETATE PE ACȚII
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
— ORAVIȚA. —

Capital social	Cor. 550.000
Fondurî	„ 280.000
Depunerî spre fructificare	„ 1,840.000

Giroconto la Banca austro-ungară. — Ceconto la Cassa de păstrare poștală Nr. 15.625. — Telefon Nr. 29.

Escomptează cambii, acoardă împrumuturi hipotecare și personale deocamdată cu 8% netto.

Primește depunerî spre fructificare cu 4½% (dela 10.000 cor. însus 5%), respective după tocmeală.

➡ Darea o plătește institutul. ➡

➡ Răscumpără grătit orce fel de couponi și îndeplinește tot soiul de afaceri de bancă. ➡